

**Teorija skupova**  
**Popravni kolokvij**  
**9. rujna 2008.**

**Teorijski dio**

1. Definirajte sljedeće pojmove:

- (a) (1 bod) konačan skup
- (b) (1 bod) tranzitivna relacija
- (c) (1 bod) supremum podskupa parcijalno uređenog skupa
- (d) (1 bod) dobro uređen skup
- (e) (1 bod) ordinalni broj
- (f) (1 bod) kardinalni broj skupa

2. Iskažite sljedeće tvrdnje, odnosno aksiome:

- (a) (1 bod) Cantor, Schröder, Bernsteinov teorem
- (b) (1 bod) aksiom partitivnog skupa
- (c) (1 bod) teorem o uređanoj karakteristici skupa  $\mathbb{Q}$
- (d) (1 bod) dva svojstva dobro uređenih skupova
- (e) (1 bod) Dedekindov teorem rekurzije
- (f) (1 bod) Zornova lema

3. (4 boda) Dokažite  $\mathbb{R} \not\sim \mathbb{N}$ .

4. (4 boda) Dokažite da klasa svih ordinalnih brojeva nije skup.

## Zadaci

Svaki zadatak vrijedi 5 bodova.

1. Neka su  $A$ ,  $B$  i  $C$  proizvoljni skupovi. Ispitajte odnos skupova

$$C \setminus (B \setminus A) \quad \text{i} \quad (A \cap B) \cup (C \setminus B).$$

Inkluzije koje vrijede dokažite, za one koje ne vrijede nađite kontraprimjer.

2. Dokažite da je kardinalnost skupa realnih brojeva čiji je razlomljeni dio veći od  $\frac{1}{2}$  jednaka  $c$ .
3. Dokažite da je kardinalnost skupa funkcija sa  $\mathbb{Z}$  u  $\mathbb{Z}$  koje nisu ni rastuće ni padajuće ni injekcije jednaka  $c$ .
4. Dokažite da je postojanje minimalnog elementa invarijanta sličnosti.
5. Koji su od skupova  $\mathbb{Q} \cap \langle 0, 1 \rangle$ ,  $\mathbb{Q}^+$ ,  $\langle 0, 1 \rangle$  slični, a koji nisu? Obrazložite!
6. Izračunajte i sve korake obrazložite:

$$5^{5+\omega \cdot 5+1}.$$

7. Izračunajte

$$\sum_{i \in \omega \cdot 2} i.$$

8. Za neprazan podskup  $B$  od  $\mathbb{R}$  kažemo da je balansiran ako za sve  $x, y \in B$  vrijedi  $(x + y)/2 \in B$ . Dokažite da postoji maksimalan balansiran podskup od  $\mathbb{R}$  koji je disjunktan sa  $\mathbb{Q}$ .

**Teorija skupova**  
**Popravni kolokvij**  
**9. rujna 2008.**

**Teorijski dio**

1. Definirajte sljedeće pojmove:

- (a) (1 bod) prebrojiv skup
- (b) (1 bod) antisimetrična relacija
- (c) (1 bod) minimalni element parcijalno uređenog skupa
- (d) (1 bod) lanac u parcijalno uređenom skupu
- (e) (1 bod) prirodan broj
- (f) (1 bod) kardinalni broj

2. Iskažite sljedeće tvrdnje, odnosno aksiome:

- (a) (1 bod) Knaster, Tarskijev teorem
- (b) (1 bod) aksiom ekstenzionalnosti
- (c) (1 bod) princip transfinitne indukcije
- (d) (1 bod) dva svojstva kardinalnih brojeva
- (e) (1 bod) teorem enumeracije
- (f) (1 bod) Hausdorffov princip maksimalnosti

3. (4 boda) Dokažite da vrijedi  $c + c = c$ .

4. (4 boda) Dokažite da za svaki dobro uređen skup vrijedi princip transfinitne indukcije.

## Zadaci

Svaki zadatak vrijedi 5 bodova.

1. Neka su  $A$ ,  $B$  i  $C$  proizvoljni skupovi. Ispitajte odnos skupova

$$(B \setminus A) \cup (A \cap B) \quad \text{i} \quad B \setminus (A \setminus C).$$

Inkluzije koje vrijede dokažite, za one koje ne vrijede nađite kontraprimjer.

2. Dokažite da je kardinalnost skupa realnih brojeva čiji je cjelobrojni dio paran jednaka  $c$ .
3. Dokažite da je kardinalnost skupa injekcija s  $\mathbb{Q}$  u  $\mathbb{R}$  koje nisu ni rastuće ni padajuće jednaka  $c$ .
4. Dokažite da je postojanje najmanjeg elementa invarijanta sličnosti.
5. Koji su od skupova  $\mathbb{R} \setminus \langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle$ ,  $\mathbb{R} \setminus [0, 1]$ ,  $\langle 0, +\infty \rangle$  slični, a koji nisu? Obrazložite!
6. Izračunajte i sve korake obrazložite:

$$3^{3 \cdot \omega \cdot 3 + 3}.$$

7. Izračunajte

$$\sum_{i \in \omega + 3} (i \cdot \omega + \omega \cdot i).$$

8. Za skup  $A \subseteq \mathbb{R}^2$  kažemo da je putevima povezan ako za svake dvije njegove točke  $x$  i  $y$  postoji neprekidna funkcija  $f : [0, 1] \rightarrow A$  takva da je  $f(0) = x$  i  $f(1) = y$ . Neka je  $X \subseteq \mathbb{R}^2$  proizvoljan. Dokažite da postoji maksimalan putevima povezan podskup od  $X$ .